

אָמְרוּ לוֹ: מַה שְׁכַתּוּב (שם א) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם וּגו', מַה צָרָךְ הֲיֵה לּוֹ לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת רְקִיעַ לְהַבְדִּיל בֵּין הַמַּיִם? אָמַר לָהֶם: כָּבֹד כְּתוּב (משלי טו, ד) כָּל פֶּעַל ה' לַמַּעֲנֶה. לֹא בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָבָר שְׁלֵא לְצָרָךְ. וּבָרָא הַרְקִיעַ, וּכְשֶׁהוּא חוֹזֵר, אֵינּוּ חוֹזֵר אֶלָּא לַעֲתִים יְדוּעִים. וְסִילּוֹן אֶחָד שֶׁל מַיִם יוֹצֵא מִתְּהוֹמוֹת, וְסִילּוֹן שֶׁל מַיִם יוֹצֵא מִגֵּיהֶנּוּ, וְיוֹרֵד בְּצִנּוֹר סִילּוֹן הַתְּהוֹם. הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (תהלים מב ח) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךְ. וְהַרְקִיעַ נִכְנַס בְּאֲמֻצֵּעַ מְשֻׁנֵּיהֶם. וְאֶלְמָלָא שְׁנַכְנַס בֵּינֵיהֶם, הָיוּ הוֹרְגִים לְשׁוֹתֵיהֶם. הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַתִּינוּק הַזֶּה בְּרוּחַ הַקָּדֵשׁ אָמַר, שְׁכַךְ הֲיֵה מִמֶּשׁ שְׁכַתּוּב יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בְּתוֹךְ מִמֶּשׁ, בְּאֲמֻצֵּעַ הַמַּיִם, בְּהַפְּנֵס הַרְקִיעַ בְּאֲמֻצֵּעַ, מִחוּזֵר הַמַּיִם הָרְעִים הַיּוֹצְאִים מִמֶּשׁ לְמִקוּמָם, וְלֹא יֵצֵא לְעוֹלָם מֵאוֹתָם הַמַּיִם, אֶלָּא כְּמֵלָא הִלְג, בִּימֵי אֱלִישֶׁעַ. וְנֶאֱמַר בָּהֶם וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת. כְּלוּמַר, בְּשִׁבִיל שְׁהַמַּיִם רָעִים, הָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת מִבְּנֵי אָדָם, שְׁפָלִים בְּשִׁבִילָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַל כֹּל זֶה מַעֲיַד הַכְּתוּב הַזֶּה, שְׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל מַה שְׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא עָשָׂה דָבָר לְבִטְלָה, וּמִפְּנֵי שֶׁהִיָּה גְלוּי לְפָנָיו, שְׁאוֹתָם הַמַּיִם יוֹצְאִים מִגֵּיהֶנּוּ, וַיִּתְעַרְבוּ בְּמַיִם הָאֲחֵרִים וַיִּנְזְקוּ בְּרִיּוֹתָיו. עָשָׂה אֶת הַרְקִיעַ לְהַפְּנֵס בְּאֲמֻצֵּעַ שְׁנֵיהֶם, לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם הָרְעִים, לְמַיִם הַטּוֹבִים. וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה מִמֶּשׁ, שְׁהַמַּיִם יוֹצְאִים לְהִתְעַרֵּב

אָמְרוּ לֵיהּ, מַאי דְכָתִיב, (בראשית א ז) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם וּגו'. מַה צָרָךְ הֲיֵה לּוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת רְקִיעַ לְהַבְדִּיל בֵּין הַמַּיִם. אָמַר לָהֶם, כָּבֹד כְּתִיב (משלי טו ד) כָּל פֶּעַל ה' לַמַּעֲנֶה. לֹא בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָבָר שְׁלֵא לְצוּרָךְ. וּבָרָא הַרְקִיעַ, וּכְשֶׁהוּא חוֹזֵר אֵינּוּ חוֹזֵר אֶלָּא לַעֲתִים יְדוּעִים. וְסִילּוֹן אֶחָד שֶׁל מַיִם יוֹצֵא מִתְּהוֹמוֹת, וְסִילּוֹן שֶׁל מַיִם יוֹצֵא מִגֵּיהֶנּוּ, וְיוֹרֵד בְּצִנּוֹר סִילּוֹן הַתְּהוֹם. הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (תהלים מב ח) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךְ. וְהַרְקִיעַ נִכְנַס בְּאֲמֻצֵּעַ מְשֻׁנֵּיהֶם. וְאֶלְמָלָא שְׁנַכְנַס בֵּינֵיהֶם, הָיוּ הוֹרְגִים לְשׁוֹתֵיהֶם. הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַאי יְנוּקָא בְּרוּחַ הַקָּדֵשׁ אָמַר, דְּהָכִי הוּוּה מִמֶּשׁ, דְּכָתִיב יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בְּתוֹךְ מִמֶּשׁ, בְּאֲמֻצֵּעִית מִיָּא. בְּהַפְּנֵס הַרְקִיעַ בְּאֲמֻצֵּעַ, מִחוּזֵר הַמַּיִם הָרְעִים הַיּוֹצְאִים מִגֵּיהֶנּוּ לְמִקוּמָן. וְלֹא נָפִיק לְעֵלְמָא מֵאֵינוֹן מִיָּא, אֶלָּא כְּמֵלָא לּוּגָא, בִּימֵי אֱלִישֶׁעַ. וְנֶאֱמַר בָּהֶם, (מ"ב ב ט) וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת. כְּלוּמַר, בְּשִׁבִיל שְׁהַמַּיִם רָעִים, הָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת מִבְּנֵי אָדָם, שְׁפָלִים בְּשִׁבִילָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כּוּלָּא הַאי קָרָא מְסֵהִיד עֲלֵיהּ. דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל מַה שְׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא עָשָׂה דָבָר לְבִטְלָה, וּמִפְּנֵי שֶׁהִיָּה גְלוּי לְפָנָיו, שְׁאוֹתָם הַמַּיִם יוֹצְאִים מִגֵּיהֶנּוּ, וַיִּתְעַרְבוּ בְּמַיִם הָאֲחֵרִים וַיִּנְזְקוּ בְּרִיּוֹתָיו. עָשָׂה אֶת הַרְקִיעַ, לְהַפְּנֵס בְּאֲמֻצֵּעַ שְׁנֵיהֶם, לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם הָרְעִים, לְמַיִם הַטּוֹבִים. וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה מִמֶּשׁ, שְׁהַמַּיִם יוֹצְאִים לְהִתְעַרֵּב